

بررسی نحوه استفاده از خدمات توانبخشی در مددجویان ضایعات نخاعی در کشور

چکیده

هدف: افزایش صدمات ناشی از حوادث زندگی ماشینی موجب افزایش روزافزون ضایعات نخاعی شده است. بمنظور بالا بردن دانش بهداشتی جامعه در جهت کاهش معلولیت و بهبود کیفیت زندگی مددجویان ضایعات نخاعی، تحقیق حاضر طراحی و در ۲۴ استان کشور به انجام رسید.

روش بررسی: در طرح میدانی حاضر ۱۴۲۶ مددجوی ضایعه نخاعی در سطح ۲۴ استان مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه جامعی مشتمل بر توزیع فراوانی، علل معلولیت، استفاده از خدمات فیزیوتراپی، توانبخشی و بهزیستی و حجم این خدمات در مورد هر مددجو تکمیل و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۸۲/۲ درصد از ضایعات نخاعی در سطح کشور در اثر سوانح، حوادث و جنگ رخ داده است. ۵۸/۴ درصد از مددجویان از خدمات فیزیوتراپی استفاده کرده اند که در ۲۹/۴ درصد آنها این خدمات کمتر از ۲ ماه بوده است. ۶۱/۵ درصد از مددجویان از خدمات سازمان بهزیستی استفاده کرده اند که از این بین، ۳۶/۲ درصد از خدمات رفاهی، ۳۳/۹ درصد از وسایل کمک توانبخشی و ۲۲/۴ درصد از خدمات بهداشتی درمانی استفاده کرده اند.

نتیجه گیری: بیشتر ضایعات نخاعی در کشور در اثر حوادث اکثراً قابل پیشگیری اتفاق می افتد. علیرغم نیاز شدید مددجویان به انجام خدمات فیزیوتراپی و توانبخشی، تعداد قابل توجهی از آنها از دسترسی به خدمات فیزیوتراپی و توانبخشی محروم بوده اند. سازمان بهزیستی کشور بعنوان متولی امور معلولین نقش قابل توجهی در توانبخشی و حمایت مددجویان داشته که امید است با حمایت مدیریت کلان کشور تقویت و سامان دهی شود.

کلید واژه ها: ضایعات نخاعی / خدمات توانبخشی / فیزیوتراپی / علل معلولیت

* دکتر محمود ایوبیان

دکترای آناتومی، استادیار
دانشگاه علوم پزشکی ایران

ایرج عبداللهی

کارشناس ارشد فیزیوتراپی،
مربی دانشگاه علوم بهزیستی
و توانبخشی

دکتر محسن امیری

دکترای فیزیوتراپی، استادیار
دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

* E-mail: mahmoodayubian@hotmail.com